

מס"ד	שם היישוב/ הרשות הפונה	הסעיף בנהל	תוכן הערת היישוב/המועצה האזורית	התייחסות / המלצת חברת הבקרה
1	מועצה אזורית שער הנגב	כללי	להפתעתנו, לא מצאנו כל התייחסות בקול הקורא ליישובים המצויים בקו עימות. יתרה מזאת, אין בקול הקורא התייחסות לקו העימות הפעיל של עזה. מקורה של התייחסות זאת לא מרצונו/דרישתנו, אלא מבוססת בהחלטות ממשלה תקפות גם היום. יכול להיות שפעילות החטיבה להתיישובות לא תיקח בחשבון את האיום הביטחוני העצום שמתקיים כאן? יכול להיות שפעילות החטיבה להתיישובות לא תעדיף יישובי סמוכי גדר גם אם הם בינוניים בגודלם וותיקים? הרי גם שם דרושה התחזקות מתמדת של החוסן הקהילתי. במסגרת אמות המידה לקביעת גובה התמיכה חייבת להיות התייחסות לאזורי עדיפות לאומית כפי שמוגדרים בה"מ 667 ו/או התייחסות לאיום בטחוני על המועצה/האזור/היישוב ו/או התייחסות להיות יישוב סמוך/צמוד גדר. אולי נזכיר שמיליארדי שקלים מושקעים בגזרתנו, אל מול פני היישובים שלנו, כיוון שהשדים עלולים לקפוץ כאן מבטן האדמה, בכל רגע.	תוקפה של החלטת ממשלה 667 שעניינה אזורי עדיפות לאומית פג ביום 31.7.2017. אשר על כן, נקבעו תנאי סף לקבלת תמיכות בתחומי חברה וקליטה, בהתבסס בין היתר על שיוך לאשכול החברתי-כלכלי של המועצות ועל מדד הפריפריאליות. לאחר שתתקבל החלטת ממשלה בעניין אזורי עדיפות לאומית, ההגדרות והכללים שייקבעו בה ישקלו ביחס לנהלי התמיכה בשנים הבאות. אשר למצב הביטחוני, הרי שגם הוא נכלל בהחלטת הממשלה מס' 667 ולכן נקבע כי הוא אינו יכול להוות אמת מידה כל עוד לא הוארך תוקפה של ההחלטה או בטרם התקבלה החלטה אחרת במקומה.
2	מועצה מקומית מטולה	5	המושבה מטולה הינה ההתיישובות הצפונית ביותר במדינה (מרחק פריפריאלי 2) והיישוב היחיד בארץ אשר מוקף משלושת עבריו בגבול הלבנון כך שהאפשרות היחידה להיכנס ולצאת מהיישוב מתבצעת דרך ציר אחד ודרומה בלבד. בתי התושבים בהיקף של 270 מעלות נמצאים במרחק מטרים ספורים מגדר הגבול הבינלאומי. היישוב מתמודד יום יום עם אתגרים ביטחוניים וחקלאים מורכבים אשר מצריך התעסקות מסיבית בסוגיה ושטחי החקלאות נמצאים במרחק מטרים בודדים מהגבול. המושבה מטולה ציינה לפני כחצי שנה את אירועי מאה ועשרים שנות התיישובות חקלאית וכפרית מהמובילות בארץ. עפ"י הקריטריונים שפורסמו על ידכם רק אשכולות 1-7 יכולים להגיש קול קורא זה. לאור מורכבות היישוב, היותו הצפוני במדינה, ישוב יחיד בארץ המוקף משלושת עבריו בגבול והחקלאות הוותיקה שבו, אנו מבקשים לשנות קריטריון מדד הסוציו ולאפשר למושבה מטולה להיכלל בו. אין זה הוגן לא לכלול יישוב מיוחד זה בקולות הקוראים של החטיבה להתיישובות ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר.	א. ראו התייחסות בסעיף 1. ב. מטולה משוייכת לאשכול 8 בדירוג החברתי-כלכלי ועל כן איננה זכאית לתמיכה לפי נוהל זה. נוהל התמיכה בנושאי חברה וקליטה נועד לתמיכה באזורים חלשים יחסית, כאשר הדירוג 8-10 משקף יישובים מבוססים. כאמור, לאחר שתתקבל החלטת ממשלה בעניין אזורי עדיפות לאומית, ההגדרות והכללים שייקבעו בה ישקלו ביחס לנהלי התמיכה בשנים הבאות.
3	מועצה אזורית אשכול	א. סעיף 8 ב. סעיף 7 (15)	א. במסגרת אמות המידה לקביעת גובה התמיכה אין התייחסות לאזורי עדיפות לאומית כפי שמוגדרים בה"מ 667 ו/או התייחסות לאיום בטחוני על המועצה/האזור/היישוב ו/או התייחסות להיות יישוב סמוך/צמוד גדר. ב. על מליאת המועצה המגישה, כפי שמוגדר בסעיף 17 בתנאי הסף והמסמכים שיש לצרף, להתייחס לאיום הביטחוני על היישוב בעת קבלת ההחלטה, אך אתם נמנעים מלעשות כן במסגרת אמות המידה.	א. ראו התייחסות בסעיף 1. ב. ההערה מתקבלת ועניין השיקול הביטחוני יוסר מהנוהל.
4	מושב ורד יריחו	א. סעיף 8 ב. סעיף 13 (3)	א. סעיף 8- אמות מידה לקביעת סכום התמיכה וניקוד הבקשות- 75% מהניקוד ניתן על בסיס הערכה ברמת המועצה. ממעבר מהיר על מצבנו בדגש על הניקוד הסוציאקונומי של מועצה אזורית מגילות ים המלח, אנחנו בניקוד של כ- 30/75 כבר בתחילת הדרך, כך שגם אם נכין בקשה ראויה, מסודרת ומקצועית, הרי שהניקוד על כך יהיה עד גובה של 25 נקודות מתוך 100. מכאן שמקסימום ציון הינו 55, סיכוינו נמוכים כבר בהתחלה. ב. לורד יריחו חוב היסטורי של כ- 3 מליון ש"ח לחטיבה להתיישובות. בסעיף 13.3 נכתב שהחטיבה רשאית לקזז חוב של יישוב עבורו הוגשה הבקשה. האם הדבר ימנע מאיתנו לקבל כספים עבור בקשות תמיכה חדשות?	א. כאמור בסעיף 6.5 הנוהל מיועד עבור מועצות ויישובים כאחד, כאשר הבקשות מוגשות אך ורק על ידי המועצות (בקשה אחת כוללת לכל מועצה) אמות המידה מדרגות בהתאם לכך את המועצות מגישות הבקשה. ב. כאמור בנהל, יישוב הנושא בחוב כלפי החטיבה להתיישובות, חובו יקוזז מסכומי התמיכה.
5	מועצה אזורית עמק יזרעאל	5	מועצה אזורית עמק יזרעאל נמצאת לאורך 15 השנים האחרונות בגידול מתמיד. החטיבה להתיישובות תומכת בקידום תהליכים קהילתיים וחברתיים בתוך היישובים, ובכך מסייעת רבות בקליטת התושבים החדשים ולהפכם לחברים מן המניין התורמים לקהילה. אתמול התבשרנו ע"י החטיבה להתיישובות שבגלל שינויים בקריטריונים לא נוכל להמשיך וליהנות מתקציבי החטיבה. המועצה האזורית עמק יזרעאל נמצאת באזור עדיפות לאומית, ולאחרונה נאמר לנו בצורה חד משמעית, כי גם לאחר 31.12.17, נמשיך ונהיה באזור עדיפות לאומית. חשוב לציין, כי על פי החלטת ממשלה מס' 2957 מיום 11.8.17 יש לאפשר המשך מתן הטבות שניתנו בהחלטה 667 שתוקפה פג ב 31.7.17 עד 15.11.17 (מצ"ב ההחלטה). אנו מבקשים לאפשר לנו לענות לקול קורא שיתפרסם בימים הקרובים בהסתמך על כך שנעמוד בקריטריון של אזור עדיפות לאומית שיפורסמו בהמשך. לא סביר שבשל עיכוב של חודשיים בפרסום אזורי העדיפות נצא נפסדים.	ראו התייחסות בסעיף 2.
6	החברה לפיתוח "מעלה יוסף" בע"מ (מועצה אזורית מעלה יוסף)	א. סעיף 1 ב. סעיף 8 ג. סעיף 7 (15)	א. במטרות התמיכה נעדרת מטרה של חיזוק יישובי קו העימות בדגש על יישובים צמודי גדר הגבול (יישוב חדש נכלל וזה מבורך אך מה עם חיזוק יישובים צמודי משנות ה-50 הממוקמים על גדר הגבול עצמה וסובלים מאיומים ביטחוניים בלתי פוסקים ???). ב. משרד הפנים כבר הנחה את צוותי המשרד להתייחס למדד הפריפריאלי ולא לאשכול הכלכלי חברתי, מדוע מתעקש משרד החקלאות ופיתוח הכפר להמשיך ולנקד רשויות על פי האשכול הכלכלי חברתי שמהווה עיוות לצרכים האמיתיים הקיימים בשטח ומשקף את מצב התושבים ולא את מצב הרשות עצמה שהיא זו הנותנת את השירותים? מוצע להתייחס למדד הפריפריאלי כקריטריון הבלעדי. ג. בסעיף 15 מבוקש המלצת המליאה על "מצבו הבטחוני של היישוב" אם כך, נא להכניס זאת גם לקריטריונים לניקוד – מרחק מהגבול לדוגמה.	א. מטרות התמיכה מתייחסות לכלל היישובים, ללא הבחנה בין צמודי גדר ואחרים, שהגדרתם נקבעה בהחלטת ממשלה 667, מכיוון שזו איננה בתוקף. מכיוון שכך, נקבעו תנאי סף המתייחסים לאשכול חברתי-כלכלי ומדד פריפריאליות. ב. הגם שהמדד החברתי-כלכלי איננו חף מעיוותים, הרי שהוא עדיין מייצג בצורה טובה יחסית את מעמד המועצות והיישובים בהן. מעבר לכך, לא סביר להעניק תמיכה לרשויות על סמך מיקומן הגיאוגרפי (הנגזר מהמדד הפריפריאלי) בלבד. ג. ההערה מתקבלת ועניין השיקול הביטחוני יוסר מהנוהל.

מס"ד	שם היישוב/ הרשות הפונה	הסעיף בנהל	תוכן הערת היישוב/המועצה האזורית	התייחסות / המלצת חברת הבקרה
7	מועצה אזורית גולן	7 (16)	סעיף 7.16 - דרישת משרד החקלאות לקבל ממשד הפנים תב"ר חתום על ידי מנהל המחוז אינה אפשרית לאור העובדה שמשרד הפנים מאשר תב"ר חדש רק לאחר שהרשות קיבלה הרשאה תקציבית. לאחר קבלת ההתייבות הממשלתית לביצוע הפרויקט ניתן להגיש למשרד הפנים את החומר המקצועי.	ההערה מתקבלת והנוהל יתוקן באופן הבא: "ככלל, יהיה על המועצה לצרף לכל בקשה לקבלת תמיכה, טרם חתימת ההסכם, עותק מהתקציב הבלתי רגיל (תב"ר), במסגרתו תבוצע הפעילות הנתמכת הכלולה באותה בקשה. התב"ר יוגש לאחר אישורו על ידי מליאת המועצה וכן על ידי משרד הפנים. זאת, למעט במקרים מיוחדים, בהינתן אישור חשבת החטיבה.
8	מועצה מקומית יסוד המעלה, מועצה מקומית מטולה	5	המועצות המקומיות יסוד המעלה ומטולה הינן מועצות חקלאיות אשר חלק ניכר מאוכלוסייתן עוסק בחקלאות. מועצות אלה על אף הגדרתן כמועצות מקומיות בעלות מאפייני פעילות של מועצות אזוריות ומוגדרות כיישובי קו עימות ובאזור עדיפות לאומית עפ"י החלטת ממשלה 667. המועצה המקומית מטולה צמודת גדר והמועצה המקומית יסוד המעלה ממוקמת במרחק של כ-7 ק"מ מהגדר. מושבות אלו נמצאות כיום בתנופה ונערכות לגידול האוכלוסייה וקליטת משפחות צעירות בני ובנות המקום ומשפחות מכל הארץ. בשנה האחרונה, שמחנו לקבל את הבשורה כי החטיבה להתיישבות תכיר במאפיינים הייחודיים של שתי המושבות המוגדרות כיישובי קו עימות ותסייע מתקציבה לפיתוח היישובים. השבוע, התבררנו על ידי החטיבה להתיישבות כי תוקפה של החלטה 667 פג בתאריך 31.7.2017 ובתאריך 15.11.17 אמורה להתקיים הצבעה נוספת לצורך הארכת ההחלטה. בשל תפוגת ההחלטה לא נוכל לקבל תקציבים עד הארכת ההחלטה. בימים הקרובים אמור להתפרסם קול קורא של החטיבה שיכול לסייע לנו רבות. בשל תפוגת החלטה 667 לא נוכל להשתתף בקול קורא. אין עוררין כי המועצות מטולה ויסוד המעלה ימשיכו להיות מוגדרות כיישובי אזור עדיפות לאומית בשל קירבתן לגבול הצפוני. בשל מעמדן המיוחד אנו מבקשים שלא להיכנע לתכתיבים בירוקרטים ולאפשר לנו להשתתף בקול הקורא שיפורסם בימים הקרובים בהסתמך על כך שנעמוד בקריטריונים של אזור עדיפות לאומית שיפורסמו בהמשך. לא הגיוני ולא סביר כי תושבי המושבות מטולה ויסוד המעלה יפגעו ולא יקבלו תקציבים מהחטיבה להתיישבות בשל עיכוב של חודשיים בפרסום אזורי העדיפות.	ראו התייחסות בסעיף 2.
9	קיבוץ יחיעם (מועצה אזורית מטה אשר)	א. סעיף 2 ב. סעיף 6 (5) ג. סעיף 7 (12) ד. סעיף 8	א. לדעתי אין הבחנה מספקת בין הקורסים לבין פרויקטים מסוג אחר (פרויקטים יישובים) - וזה מבלבל. ב. הדרישה להגשת בקשה אחת כוללת לכל מועצה מקשה גם כן - למרות שאני מבין שמבחינתכם זה יותר נוח ופשוט. ג. הדרישה שהבקשה לא תעלה פחות 100,000 ש"ח לא פשוטה אם אין כעת פרויקטים בקנה. ד. הקריטריונים נראים בסדר גמור. יש מקום להתאים חלקם גם לקורסים.	א. הפעולות הנתמכות האפשריות הוגדרו עבור פעולות בתחומי חברה וקליטה ברמת המועצה, אשר כוללות, בין היתר, גם קורסים וגם שירותים מקצועיים שונים, פעולות פרסום ושיווק ועוד. זאת, כאשר הפעולות הנתמכות ברמת היישוב (עבור יישובים בהם אותרו בעיות חברתיות הדורשות התערבות), הוגדרו עבור רכישת שירותים מקצועיים שונים, פרויקטים קהילתיים ועוד. ב. הדרישה להגשת בקשה אחת כוללת לכל מועצה נועדה על מנת ליצור סדר בבקשות ולאפשר את דירוגן בצורה יעילה. זאת, כאשר כל יישוב רשאי להגיש בקשה באמצעות המועצה שלו. ג. מאחר והדרישה היא להגשת בקשה אחת כוללת למועצה על יישובי השונים, הרי שקיים צורך בהצבת רף מינימלי לבקשה, אשר הועמד באופן שמרני יחסית על 100,000 ש"ח. ד. אמות המידה מתייחסות לכלל הפרויקטים ונועדו על מנת לדרג את המועצות השונות.
10	שדמות מחולה	6	האם רק מועצות יכולות להגיש לתמיכה הנ"ל?	כאמור בסעיף 6.5 הנוהל מיועד עבור מועצות ויישובים כאחד, כאשר הבקשות מוגשות אך ורק על ידי המועצות (בקשה אחת כוללת לכל מועצה) ומתוקף כך, אמות המידה מדרגות את המועצות.
11	מועצה אזורית גולן	4 (7)	בסעיף 4.7 נכתב "בקשות תמיכה עבור פעולות הנתמכות על ידי משרדי ממשלה אחרים תפסלנה על הסף" ברצוני לתקן סעיף זה. המועצה מבצעת פרויקטים שונים על ידי איגום משאבים ממשרדי הממשלה השונים. התנאי לפעולה זו הוא שהמועצה אינה רשאית לאיגום משאבים מעבר ל-100 אחוז תקציב בגין הפרויקט שמושג ממשרדי הממשלה השונים.	בנושאי חברה וקליטה נבדק ונמצא כי משרדי ממשלה אינם תומכים בנושאים אלה. התמיכה של החטיבה להתיישבות תהיה התמיכה היחידה בנושא.
12	מועצה אזורית מטה בנימין	2	במקומות רבים רכזי קליטה ועובדים קהילתיים מועסקים באמצעות היישובים ו/או המתנ"ס. לפיכך מוצע הנוסח הבא: השתתפות בשכר עובדי מועצה (שאינם נותני שירות) הממלאים תפקידים של רכזי קליטה, עובדים קהילתיים או מנהלי תחום נושאי (פרויקטורים), במטרה לקדם קליטת מתיישבים חדשים ולבסס את החוסן החברתי ביישובי המועצה. השתתפות בשכר עובדים בתחומים האמורים יחשב גם העסקה באמצעות יישובי המועצה או המתנ"ס האזורי.	ההערה מתקבלת והנושא יטמע בנהל.

התייחסות / המלצת חברת הבקרה	תוכן הערת היישוב/המועצה האזורית	הסעיף בנוהל	שם היישוב/ הרשות הפונה	מס"ד
<p>סעיף זה בנוהל נועד לשם קבלת סדר העדיפות והמלצה מנומקת של המועצה לבחירת היישובים בהם תתמקד התמיכה וכדי לוודא שקבלת ההחלטות נעשתה בשקיפות ציבורית ובשיקול דעת מקצועי.</p>	<p>בכל הנהלים מתבקשת "אישור מליאת המועצה לתוכנית". ההתנגדות שלנו לסעיף זה מגיעה מכמה טעמים:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. בשום קול קורא שהמועצה מגישה לכל משרדי הממשלה איננו נדרשים לאישור הבקשה במליאת המועצה. ואין כל סיבה לחרוג מנהג של כל משרדי הממשלה. 2. בכל קול קורא שאנו מגישים לכלל משרדי הממשלה התכנית נבנית עם הגורמים המקצועיים האמונים על הנושא הרלוונטי במועצה וכמובן נחתמים ומאושרים על ידי מורשי החתימה בטרם הגשתם. סדר דברים זה מבטיח את העדפתו של השיקול המקצועי על ידי האמונים על התחום ומרחיק שיקולים אחרים שעשויים להישקל בפורום של נציגי יישובים רבים. 3. בשלטון הדו רובדי המועצה היא הגוף היחיד שמחזיק בתמונה הרחבה של הצרכים של כלל היישובים ומשכך היא היחידה שיכולה לשכלל את כלל השיקולים (סדרי עדיפויות, דחיפות, חשיבות, השפעה והשלכות רחב, זמינות לביצוע, איגום משאבים ועוד) כדי לגבש תכנית מקצועית. 4. מסגרות התקציב לא יאפשרו הגשת כלל היישובים, דבר שבהחלט היינו מברכים עליו אם היה מתאפשר, אבל משאינו בר ביצוע, חייבים לשמור על שיקול הדעת של אנשי המקצוע בגיבוש הבקשה. 5. מטבע הדברים ראש המועצה מודע לצרכים של כלל היישובים ולוקח בחשבון את העדפות חברי המליאה השונים והם מוטמעים בתוכנית שתבקש המועצה. 6. עוד נציין, כי ברגע שכן מתקבל תקציב ממילא מחוייב הוא להיות מאושר במליאת המועצה כתב"ר וזה הנוהל המחייב הקיים. אין אנו רואים צורך להוסיף עליו. 	7 (15)	מועצה אזורית מרום הגליל, מועצה אזורית עמק הירדן, מועצה אזורית מגידו, מועצה אזורית משגב, מועצה אזורית מטה אשר	13
<p>א. ראה התייחסות בסעיף 13 לעיל. ב. 2 המדדים הללו נפרדים ואינם סותרים זה את זה, והם חלק אינטגרלי מאמות המידה, לפיהן ינוקדו המועצות. ג. ככלל, יישוב מיעוטים מתייחס ליישוב שהוא בהגדרתו יישוב מיעוטים. יחד עם זאת, מאחר ומדובר במקרה יוצא דופן, הרי שההטבה תינתן רק אם הבקשה מתייחסת לאותה שכונה בדואית ככל שניתן לסמן אותה באופן נפרד ולא עבור כל היישוב.</p>	<p>א. לגבי נושא אישור המליאה הנדרש לתכנית, לא נכון להתנות זאת באישור המליאה מהטעמים הבאים:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. במילא התב"ר מאושר במליאה ומהווה אישור בפני עצמו. 2. זו התערבות לא נכונה בהיבטים המקצועיים של גורמי המקצוע במועצה. 3. יכול לעכב את הגשת הקול הקורא. <p>ב. הערה כללית בנושא ניקוד התכניות השונות עפ"י מדד פריפריאלי וכלכלי חברתי: בכדי לגשר על הפער המובנה בין 2 המדדים ועל כך שהם למעשה יכולים לסתור זה את זה מבחינת ניקוד, מוצע לשלב את 2 המדדים ולהתייחס למדד הנמוך מבין השניים לגבי כל רשות.</p> <p>ג. ישוב מיעוטים - האם גם ישוב מעורב דוגמת שכונה בדואית של מושב יערה נכלל בהגדרה?</p>	א. סעיף 7 (15) ב. סעיף 8	מועצה אזורית מעלה יוסף	14
<p>קריטריון זה נועד לתת ציון גבוה יותר למועצה בה יישובים קטנים המצריכים תמיכה.</p>	<p>אמת מידה מס' 4: מס' בתי אב ביישובי המועצה - קריטריון בעייתי. מדובר רק על יישובים קטנים ממש.</p>	8	מועצה אזורית עמק המעיינות	15
<p>א. הגם שהמדד החברתי-כלכלי איננו חף מעיוותים, הרי שהוא עדיין מייצג בצורה טובה יחסית את מעמד המועצות והיישובים בהן ועל כן הוא חלק אינטגרלי מהניקוד באמות המידה. באשר למדד הפריפריאלי - הרי שכלל, הוא מייצג בצורה טובה מועצות מצויות באזורים גאוגרפיים רחוקים ולרוב גם כאלו צמודי גדר/קו עימות. ב. נושא זה מקבל ביטוי במספר פרמטרים המצויים תחת אמת המידה של הערכה כללית ומקצועית (המהווה 25 נקודות דירוג).</p>	<p>א. באמות המידה לקביעת סכום התמיכה וניקוד הבקשות, ניתן ניקוד בין 40-45 נקודות (מתוך 100 או 120 נקודות) למדד הפריפריאלי (ברמת מועצה) ולאשכול החברתי-כלכלי (ברמת המועצה או היישוב הנמוך שביניהם). חלק גדול מהמועצות מדורגות בדרוג 6 או 7 בשני הפרמטרים הנ"ל למרות שהן נמצאות באזורי קו עימות בפריפריה ועושות מאמצים רבים מאוד לאזן את תקציבן. קביעת מדד מסוים לרשות לא משקף בהכרח את החוסן הכלכלי של הרשות. ניקוד כה גבוה לשני מדדים אלו באמות המידה, ויכולות הרשויות בדירוג 6 או 7 לצבור את מינימום הניקוד במדדים אלו- מראש מקשה מאוד על היכולת של הרשות לצבור ניקוד גבוה, וכפועל יוצא מכך אותן רשויות עומדות ביחס ניקוד נמוך לעומת מועצות אחרות בחלוקת "עוגת התקציב" ביניהן.</p> <p>ב. מבקשים להוסיף לאמות המידה המאפשרים לצבור ניקוד נוסף פרויקטים או מיזמים המשרתים כמה יישובים בתחומי המועצה.</p>	8	מועצה אזורית מטה אשר	16